

سینمای صامت

ایمان اولییری، پل شرودر رودریگث

ترجمه: مجید مصطفوی

سرشناسه: اولیری، لیام، ۱۹۱۰- / O'Leary, Liam / شرودر رودریگت، پل - Schroeder Rodriguez, Paul
 عنوان و نام پدیدآور: سینمای صامت / لیام اولیری، پل شرودر رودریگت؛ ترجمه‌ی مجید مصطفوی.
 مشخصات نشر: تهران: انتشارات شَونَد، ۱۳۹۵. ● مشخصات ظاهری: ۱۵۰ ص: مصور.
 شابک: ۷-۳-۹۶۵۸۲-۶۰۰-۹۷۸ ● وضعیت فهرست‌نویسی: قیفا
 یادداشت: عنوان اصلی: The silent cinema. ● موضوع: سینمای صامت — تاریخ و نقد
 موضوع: Silent films -- History and criticism ● موضوع: سینما — مصور
 موضوع: Motion pictures -- Pictorial works ● شناسه افزوده: مصطفوی کاشانی، مجید، مترجم
 رده‌بندی کنگر: ۱۳۹۵ الف/۵/۱/۱ PN ۱۹۹۳/۵/۱/۱ ● رده‌بندی دیویی: ۷۹۱/۴۳۰۹ ● شماره‌ی کتاب‌شناسی ملی: ۴۵۰۲۳۱۹

The Silent Cinema

Liam O'Leary, Paul Schroeder Rodriguez

Majid Mostafavi

تهران، خیابان ولیعصر، بالاتر از میدان ولیعصر، کوچه‌ی روشن، پلاک ۴۰، طبقه‌ی ۲، واحد ۵
 کد پستی: ۱۴۱۵۸۵۳۴۴۶ تلفن: ۸۸۳۹۲۷۰۲ - ۰۲۱ سامبر: ۸۸۹۱۵۲۵۰ - ۰۲۱

ناشر: شَونَد

سینمای صامت	لیام اولیری، پل شرودر رودریگت	مجله مصطفوی
چاپ اول: زمستان ۱۳۹۵، تهران	تیراژ: ۷۰۰ نسخه	قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان
	چاپ و صحافی: طهرانی	
	طرح روی جلد از میثم پارسا	

ISBN: 978-600-96582-3-7

شابک: ۷-۳-۹۶۵۸۲-۶۰۰-۹۷۸

Printed in Iran

حقوق چاپ و نشر برای ناشر محفوظ است

فهرست

۷	مقدمه‌ی مترجم
۱۱	سینمای صامت / لیام اولیری
۱۱	پیشگفتار
۱۳	اختراع سینما
۱۷	دوران فیلم‌های یک حلقه‌ای (۱۸۹۵-۱۹۱۳)
۲۵	فیلم‌های بلند (۱۹۱۳-۱۹۱۴)
۳۵	سال‌های جنگ (۱۹۱۴-۱۹۱۸)
۵۱	رشد و گسترش سینما (۱۹۱۹-۱۹۲۹)

۹۹	 سینمای صامت امریکای لاتین / پل شرودر رودریگس
۹۹	 سینمای کریولوها برای کریولوها
۱۰۷	 زمانبندی
۱۰۸	 فیلم‌های واقع‌نما (۱۹۰۷-۱۸۹۷)
۱۰۹	 دوران گذار
۱۱۲	 فیلم‌های بلند روایتگر (۱۹۳۰-۱۹۱۵)
۱۱۴	 فیلم‌های هنری
۱۱۵	 وارا و ا.ا. (۱۹۳۰)
۱۱۷	 فیلم‌های انده
۱۱۸	 تپیاک (۱۹۱۷)
۱۲۰	 فیلم‌های سرگرم‌کننده‌ی عامه‌پسند
۱۲۱	 کوچوی نجیب‌زاده (۱۹۱۵)
۱۲۳	 آخرین شورش سرخ‌پوست‌ها (۱۹۱۶)
۱۲۵	 اتومبیل خاکستری (۱۹۱۹)
۱۳۰	 مادر، مرا ببخش (۱۹۲۷)
۱۳۳	 خون مرغ مینا (۱۹۲۹)
۱۳۵	 میراث دوران صامت
۱۳۹	 فیلم‌شناسی

مقدمه‌ی مترجم

کتاب حاضر، در دو بخش، نگاشته شده است. بخش اول، ترجمه‌ی کتاب *سینمای صامت*^۱ نوشته‌ی لیام اولیری، نویسنده و مورخ سینما و مستندساز ایرلندی و از اعضای هیئت مدیره فیلم ایرلند است که مروری کامل بر سینمای صامت و تحولات آن دارد. اما نظر به این که این کتاب صرفاً به سینمای آمریکا و اروپا پرداخته و تنها اشاره‌های کوتاهی به سینمای آسیا کرده است، مترجم لازم دید برای تکمیل اطلاعات مربوط به سینمای صامت، جامع‌تر کردن مطالب آن، اطلاعاتی در مورد سینمای آسیا و آمریکای لاتین به آن بیافزاید.

بخش دوم، ترجمه‌ی فصل اول کتاب تحلیلی و ارزشمند *سینمای آمریکای لاتین: یک تاریخ تطبیقی*^۲ (۲۰۱۶) نوشته‌ی پل شرودر رودریگس، استاد دارن زبان و فرهنگ جهانی دانشگاه ایلینویز شمال شرقی در ایالت میسیگان، با عنوان *سینمای صامت سنتی*^۳ است که به دوران صامت سینمای این قاره اختصاص دارد. پل شرودر رودریگس، از سال ۲۰۰۰ در دانشگاه‌های آمریکا، از جمله دانشگاه میسوری-کلمبیا، استنفورد، هاوایی مانوآ و ایلینویز شمال شرقی تدریس کرده، مقالات و نقدهایی در

1. The Silent Cinema

2. Latin American Cinema: A Comparative History

3. Conventional Silent Cinema

مورد سینما، و به‌ویژه سینمای امریکای لاتین، نوشته و یک کتاب دیگر نیز به نام *توماس گوئیهرز آله: گفت‌وگو با یک فیلمساز* (۲۰۰۲) منتشر کرده است.

در هر دو بخش، علاوه بر توضیحاتی که در پانویس‌ها آمده، اطلاعات جانبی مفصل‌تر در کادرهایی در میان متن اصلی افزوده شده که امید است در تکمیل مطالب کتاب مفید باشد.

درباره‌ی لیام اولیری

لیام اولیری، نویسنده و مورخ سینما و مستندساز ایرلندی، از اعضای پایه‌گذار انجمن فیلم ایرلند در سال ۱۹۲۶ و عضو هیئت مدیره‌ی «آرشیو ملی فیلم» انگلستان بود. در ۲۵ سپتامبر ۱۹۱۰ در شهر یوگال زاده شد و ۸۲ سال بعد، در ۱۵ دسامبر ۱۹۹۲ در شهر دوبلین بر اثر ابتلا به سرطان درگذشت. در دهه‌ی ۱۹۴۰، کارگردانی تئاتر می‌کرد و در سال ۱۹۳۴ «اتحادیه تئاتر کوچک ایرلند» را تأسیس کرد که نخستین کارگاه نمایشی کشورش بود.

در اواخر دهه‌ی ۱۹۴۰ به ساختن فیلم‌های مستند روی آورد که یکی از مهم‌ترین آثارش، *کشور ما* (۱۹۴۸) تصویرگر فقر و تنگدستی حاشیه‌نشینان آن زمان ایرلند است. مستند برجسته‌ی دیگری نیز به نام *صورت‌های پنهان* (۱۹۵۲) ساخته که جان فورد آن را ستایش کرده است. او همچنین در سه فیلم مساجد از بازی کرده است: *بیگانه‌ای پشت در خانه‌ام* (۱۹۵۰)، *قول بارتی او بر این* (۱۹۵۱)، *مساجد علیه خورشید* (۱۹۵۲).

اولیری نخستین کسی در ایرلند بود که اندیشه‌ی گذشتن از فیلم‌های قدیمی سینمای ایرلند را در سر پروراند و به‌تنهایی در این زمینه تلاش کرد. او به اشخاص و سازمان‌های زیادی مراجعه کرد، مجموعه‌ی باارزشی گرد آورد. موسسه‌ای به نام «آرشیو فیلم لیام اولیری» تأسیس کرد که با سایر آرشیوهای فیلم بتواند ارتباط پیدا کند. سرانجام نیز موفق شد با همکاری دولت «موسسه‌ی فیلم ایرلند» را راه‌اندازی کند که زمینه‌ای شد تا «آرشیو فیلم ایرلند» نیز راه‌اندازی شود، سینماگران جوان به ساختن فیلم تشویق شوند، نسل جدیدی از سینماگران و مورخان و نویسندگان سینمایی پرورش یابند و به‌زودی سینمای ایرلند اعتبار پیدا کند و بیشتر شناخته شود. اولیری از سال ۱۹۵۳ تا ۱۹۶۵ در آرشیو ملی فیلم لندن فعالیت می‌کرد.

تهیه‌کننده‌ی تئاتر «ابی» در دوبلین بود، و کتاب‌هایی درباره‌ی سینما نوشت. کتاب سینمای صامت را در سال ۱۹۶۵ نوشت، و دو کتاب مهم دیگر نیز تألیف کرد به نام‌های دعوت به فیلم دیدن (۱۹۴۵)، که نخستین کتاب سینمایی ایرلند است، و رکس اینگرام: استاد سینمای صامت (۱۹۸۰).

او در کتاب سینمای صامت، که نخستین اثر در این زمینه است، با دیدی تازه به تولد سینما و آثار بزرگ و برجسته‌ی کارگردانان خلاق و مستعد، و همچنین کشف و پیدایش نخستین ستاره‌های سینما می‌پردازد. البته در این کتاب به سینمای امریکا - به خاطر دسترس بیشتر آن - اهمیت زیادتری داده شده، اما از ستایش فیلمسازان سایر کشورها، نظیر انگلستان، فرانسه، آلمان، ایتالیا، اسکاندیناوی و روسیه/شوروی، و معرفی آثار برجسته و مشهور آنان نیز کوتاهی نشده است.